

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borisori nefrancați nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nur. Augenföld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Erzshof-Köart).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garzonă pe o coloană
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tari-
fa și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 ș., pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusele în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 235.

Brașov, Luni-Marți 23 Octomvrie (5 Noemvrie).

1901.

Lupta pentru limbă.

(a) Intre criteriile, ce alcătuiesc
ființa unei națiuni, cel mai de frunte
este fără îndoială limba.

Afară de limbă mai sunt, nu e
vorbă, și alte momente, alți factori,
carî ca tot atâtea pietri fac parte
din edificiul național. Așa este de
exemplu originea comună, tradițiile,
obiceiurile, religia etc. Ceea-ce for-
meză însă piatra unghiulară, care
ține tărnia edificiului și care se ma-
nifestă în afară, este limba.

De aici se esplică, că poporele
cuceritoare, orî acelea, căroră im-
purările favorabile le au hărăzit o si-
tuațiã dominantă față cu alte na-
țiuni, când au vrut să se întărescă
pe socotela acestor națiuni primele
lor atacuri le-au îndreptat în po-
triva limbei.

Tot de aici se esplică și faptul,
că poporele puse în defensivă, tôte
forțele și-le grupază împrejurul ace-
stui elenodiu, pentru că bine știu ele,
că limba odată pierdută, puțină spe-
ranță li-au mai rămas pentru salva-
rea celor-lalte părți constitutive ale
edificiului lor național. Piatra un-
ghiulară, odată clătită dela locul ei,
întreaga boltitură este amenințată cu
ruinã.

Ar fi de prisos a desfășura mai
pe larg importanța acestui criteriu,
pentru-că întreaga noastră viață na-
țională politică, mai ales în deceniile
din urmă, s'a concentrat în jurul
acestei fortărețe naționale, tötă miș-
carea noastră națională nu este alta,
decât o continuă luptă pentru
limbã.

Și nu suntem singuri în țera
acesta, carî într'o epocã, când multe
alte nevoi sociale și culturale ni-ar
reclama puterile, suntem siliți a sta
vecinic sentinele pentru a părărea lim-
bei noastre.

Alătura cu noi avem pe tôte
poporele din statul acesta poliglot,
câci de când cu ideia cu desăvîrșire

utopică a națiunei dominante, de a
forma pe aceste plaiuri un „stat na-
țional unitar maghiar“ — din tôte
colțurile țerii se aad proteste contra
acestei idei păgâne și imposibile.

Cu o vigore mai mare s'au ri-
dicat contra unei asemenea incer-
cări Croații. Nici odată n'au încetat
de a-și reclama drepturile limbei
Sârbii. Trăind între nisele impreju-
rări extraordinar de grele, Slovaci
nu s'au putut manifesta cu forța, ce
le este inerentă numărului și trecu-
tului lor de popor autohton *par ex-
cellence*, cu tôte acestea tenacitatea,
cu care și au apărat drepturile lim-
bei este vrednică de admirat. Co-
pleșiți de miserie și conduși de o
preoțime renegată, Rutenii să găsească
e drept în condițiuni precare, cu
tôte acestea masele poporului nu
vréu să renunțe la limba lor. Sașii,
deși numărul lor abia întrece cifra
de două sute de mii de suflete, și-au
creat o fortăreță și nu vor să audă
de maghiarizare. Și apoi cine nu cu-
nósce uriasa luptă, ce am susținut'o
și o susținem noi Români față cu
tendința adversarilor noștri de a-ne cu-
tropi prin măsurile lor de maghiarizare
carî mai ales în timpul din urmă
au ajuns la un adevărat paroxism?

Ei bine, cunoscând tôte aceste
manifestațiuni de viață națională, cu
drept cuvânt s'ar puté întreba omul
cugetător: Unde sunt elementele
maleabile, din carî se se pötã fa-
brica noua „națiune maghiară uni-
tară“? Carî sunt poporele atât de
degenerate, încât renunțând la firea
lor, la cultura lor, la aspirațiunile
lor naționale, se se declare bune bu-
curöse a servi ca material brut pen-
tru crearea unei alte națiuni?

Răspunsul este ușor de găsit
și cu acest răspuns omul serios a
condamnat deja pentru vecie tenta-
tivele sisifiane, în serviciul căroră
s'au pus șovinistii maghiari într'o
epocã, când ar trebui, ca tôte ni-
suințele lor să fiã îndreptate spre

impăcarea spiritelor, căci de altfel
cu toții suntem de acord, că stăm
în ajunul unor evenimente, al căror
sfârșit nimeni nu-l pöte prevedé și
pentru care diplomația cea mai ele-
mentară ar dicta, ca diferitele na-
țiuni dintr'o țera să nu fiã întresine
pe picior de rășboi.

Dér uitarăm pe un popor din
seria aceloră, carî sunt luate la țintă
cu scop de-a fi câștigate pentru ten-
dințele maghiarisătoare. Acel popor
este poporul german, care trăesece
în masse compacte în diferitele
părți ale țerii. Ne referim aci cu
deosebire la Șvabii din Bănat, des-
pre carî am vorbit și în numărul
trecut și despre carî s'a cređut până
mai ieri alaltăieri, că au închinat
stégul și că au renunțat la limbalor
națională.

Ce desamăgire!
Diarul lor din Timișóra „Deu-
tsches Tagblatt für Ungarn“, care
apare deja în al doilea an, este o
dovadă viuă, că speranțele nutrite
față cu acest popor de cătră prota-
gonistii ideii de stat maghiar — s'au
prefăcut în scrum.

Noi nu trebuie să uităm — strigă
acest diar într'unul din numerile sale
mai recente, — că aparținem unui
popor viguros, care așa dicând do-
minézã în politica universală, ér noi
acéstã ramură mai îndepărtată sun-
tem mijlocitorii culturii apusene în
mijlocul Maghiarilor. Precum Ma-
ghiarii nu pot opri Dunărea în loc,
fiind-cã ea isvoresce din Germania,
așa nu ne pot opri pe noi de a ne
considera de „cetățeni germani ai
Ungariei“. Va fi vai de acéstã țera,
când locul nostru ca mijlocitori ai
culturii apusene, ni-l vor ocupa Ji-
dovii.

Cam așa scrie organul german
dela Timișóra și mare este amără-
ciunea lui, când constată viclenia ce-
lor dela putere întru subminarea în-
vătământului poporal german și întru
infestarea continuă a unor pacinici

cetățeni prin aceea, că se trimite în
mijlocul lor funcționari, carî nu știu,
său decã știu chiar, nu vréu să vor-
bescã limba germană.

Étä cum stau lucrurile, după o
acțiune febrilă de trei-deci de ani
din partea Maghiarilor, în care timp
nici un eveniment intern său extern
nu i-a împedecat pe cei dela putere
dela punerea în execuțiune a scri-
nitelor lor planuri.

Socotela a fost greșită dela in-
ceput, ér vedând rezultatele detes-
tabile, cu desăvîrșire contrare ace-
lora, la carî se așteptau, este trist,
că tot nu învață minte.

Când au început să strige și
Șvabii din Bănat, atunci se se scie,
că crisa provocată de cătră aceia,
carî nu vor se recunósca în acest
stat îndreptățirea limbilor nema-
ghiare, a devenit forțe acută.

Nu există între politicianii și
sociologii maghiari ómenii cu creerii
destul de echilibrati, carî vedând
fiascul politiceii de maghiarizare, să
aibă curagiul a trage și consecin-
țele?

Visita Regelui George în Viena.
Majestatea Sa monarhul va primi Joi în
Viena pe regele George al Greciei. În de-
cursul zilei se va da în onóra suveranu-
lui grec un prânț la palatul din Schönbrunn.

Amicitia ruso-maghiară? Din Pe-
tersburg se telegrafézã, că diarul „Rosija“
apreciãnd primirea cordială, ce i-s'a făcut
în Budapesta marelui duce Mihail Nicola-
tevic, exprimã dorința, ca atât presa ru-
sescã, cât și presa maghiară să-și ia ca
problemã cultivarea bunelor porniri și in-
crederea reciprocã între cele două popore.
Nimic — dice fõia rusescã — nu pöte sta
în calea amicitiei între opiniile publice din
Rusia și Ungaria, la ceea-ce pöte contribui și
presa. Durere însă, incheie „Rosija“, nici
presa rusã, nici presa maghiară n'au stat
tot-déuna la înălțimea misiunii lor pline
de respundere.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(1)

Natură și viață.

De E. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunzã.

1. Cunoșcerea eroului.

În cancelaria comunală din satul
Prostoveni era liniște, o liniște încât fi-
care și-ar fi putut auzi răsufierea proprie.
Primarul satului, un țeran în flõrea vâr-
stii, cu numele Francisc Burac, ședea la
masa lui de scris și cu tötã luarea aminte
scria ceva pe-o hãrtiã, ér notarul, un
tiner plin de speranță, Pan Zolcikiewicz,
sta la ferestrã și se apãra de musce. Era
grozãvenia de muscãriã în cancelaria satu-
lui. Pãreții erau împeștritați de aceste su-
periciose lighiõne, ast-fel, că nici nu se
mai cunoșcea spoiala de pe ei. Tot aseme-
nea sticla de pe tabloul, ce atãrna d'asu-
pra mesei de scris, hãrtia, sigilul comunei,
crucea și registrele oficiõse erau mânjite
cu nenumãrate puncte negre din partea
muscãrii ce mișuna. Muscele bãjbãiau îm-
prejurul primarului, ca și cum ar fi fost

un simplu consilier comunal, cu deosebire
însã capul lui Pan Zolcikiewicz nãclãit de
pomadã cu miros de garofã, atrãgea la sine
tôte muscele... În jurul acestui cap erau
adunate cu sutele, se aședau pe cărarea pã-
rului, pe frunte și acopereau totul cu pe-
tele lor negre. Pan Zolcikiewicz ridica din
când în când mâna cu tötã luarea aminte
și o trãnea pe cap cu repezãlã, de se au-
șia o plesniturã sdrãvãnã; muscele sburau
cu bizãitul lor obiçnuit, ér Pan Zolcikie-
wicz își pleca puțin capul stufos, aduna
cu degetele muscele mörte de prin pãr și
le arunca jos pe podinã.

Era pe la patru ore după amiazã;
ómenii erau la câmp la lucru și ast-fel o
liniște adencã domnea în tot satul. Numai
lângã ferestrã cancelãriei se scãrpina o
vacã de pãreți și din când în când își
arãta la ferestrã nãrile sforãitoare și balele,
ce-i atãrnau din gurã. Cãte-odată își mai
arunca capul înderët, ca să se opere
de musce și ast-fel sgãria pãreții cu oãr-
nele. Auđind acest sgomot Pan Zolcikie-
wicz privi prin geam și strigã:

— Hei, bõlã!... Luate-ar toți...

Dupã aceea aruncã ochii în oglinda,

ce era atãrnatã lângã ferestrã, și-și aședã
pãrul. În cele din urmă primarul intrerupse
liniștea din cancelãrie.

— Pan Zolcikiewicz — dice el —
scrie odatã rapurtul; eu nu-l prea pot scõte
la cale. Dumneata ești scriitorul comunei.

Pan Zolcikiewicz era rãu dispus și în
ast-fel de împrejurãri tôte trebuia să și le
facã primarul singur.

— Ei și? ce are a face, decã sunt
notar, decã sunt scriitor? — rãspunse el
cu dispreț. Notarul are să scrie d-lui su-
prefect, sãu unui inspector administrativ
sãu unui comisar, dér unui primar, cum
sunteți voi cu toții... să vă scrieți singuri.

Dupã aceea adause fãlos și cu un dis-
preț maieștatic:

— Ce-i pentru mine un primar de
sat? Un țeran și nimic mai mult! Fã din-
tr'un țerãnoi orî ce-i vrea, pune-l orî și
unde, el tot țerãnoi va rămãnã.

Arunca erãși ochii în oglindã și-și
aranjã pãrul din nou. Primarul se simți
jignit și grãi:

— Èn te uitã numai la el!... Ca și
cum eu n'ași fi bẽnt ceai cu comisarul?

— Lucru mare, ceai! — rãspunse

Zolcikiewicz p'aci 'ncolo. — Îi fi bẽnt, și
incã fãrã arac?*)

— Mõ rog! cu arac.

— În sfãrșit, eu nu scriu raportul.

— Decã ești un domn așa de delicat
— strigã primarul nõcãjit — de ce te-ai
milogit dupã slujba de notar într'un sat.

— Da cine s'a milogit, cine v'a ru-
gat pe voi? Eu numai din prietiniã cu
prefectul...

— Grozãvã pretiniã, și decã vine el
aici, n'ai curajul nici să-ți casezi gura...

— Burac! Burac! Cum vãd eu aveți
poftã de vorbit. Mõ-e acru de țerãanii voș-
tri și de postul de notar, și drept vorbind,
notariatul nostru imi stã ca un os în gãt.
Un om de educație, bine crescut devine bã-
dãran între voi. De m'oi nõcãji odatã, vã
arunc în obraz postul de notar... să faceți
ce vreți cu el.

— Mõi! Și-apoi de ce vã veți apuca?

— Cum?... N'am eu să mãnãnc rãb-
dãri prãjite. Un om de educație își scie
ajuta, nu trebuie să duceți grija mea. Toc-
mai erî imi dicea revisorul: „Ei, Zolcikie-

*) Arac = un rachiu tare preparat din ore

Din congregația comitatensă.

(Alegerile de membrii și funcționari municipali).

Brașov, 2 Nov.

În congregația comitatului Brașov, ce s'a ținut la 30 Oct. n. sub președința fișpanului conte Stefan Lazar, s'a pertractat între altele ca obiecte mai de căpetenie cele privitoare la noile alegeri de întregire a membrilor și alegerea funcționarilor comitatului nostru.

S'a fixat ziua de 18 Decembrie a. o. pentru noua alegere a funcționarilor comitatensă, conform articolului de lege XXI din 1886 § 79.

Încât pentru alegerile de întregire a membrilor congregației, ale cărora mandate expiră, s'a decis ca acestea să se facă în toate cercurile electorale ale comitatului în ziua de 14 Noembrie st. n. anul curent.

Din cercul I electoral, sub-cercul al III-lea (Schei) ies de rândul acesta din congregația d-nii Vasilie Voina, Ioan Lengheru, Dr. George Băulescu și Vasilie Goldiș. Aceste locuri vor avea să fie der ocupate în Schei prin realegere sau nouă alegere. Președinte electoral al acestui sub-cerc (III) este d-l avocat Iosif Pușcariu, vice-președinte d-l Dr. G. Băulescu. Alegerea se va face în sala de gimnastică a școlilor române. Se aleg 4 membrii.

În cercul al V-lea (al Săcelilor) ies de rândul acesta membrii: Ștefan Domokos, Ioan Sipos, Giro Szász Istvan și Ștefan Karacsony (acesta din urmă și-a dat dimisia mai dinainte). Președinte electoral al acestui cerc (Bacifalu, Turcheș, Cernat, Satu lung, Tărlungeni, Purcăreni și Zizin) este Ioan Zonda, vice-președinte Iuliu Maszzyk. Alegerea se face la primăria din Satu lung.

La punctul acesta, privitor la alegerile membrilor municipali, Dr. Zakarias a făcut din partea maghiară propunerea să se facă o schimbare în împărțirea, respective arondarea cercurilor electorale, și adică din sub-cercul I — unde a trecut numărul alegătorilor cu ceva peste 600, maximul ce-l prescrie legea — 38 alegători din Cristian să fie eliminați și scriși în cercul în care aleg Stupiniile. După o discuțiune mai lungă, la care a luat parte și presbiterii Schiel și Iuliu Moor, s'a decis, în urma propunerii fișpanului, să se predea propunerea lui Zaharias vice șpanului, ca președinte al comisiei de verificare, ca s'o examineze și s'o considere de va afla de lipsă.

Cărți eftine și cărți scumpe.

IV.

În timpul din urmă Administrația domeniilor coronei din Bueuresci inundă literatura și țera cu atari producțiuni literare ieftine, cari să nu coste mult pe adminis-

trația și nici pe cetitorii — și a format o bibliotecă proprie a ei, între cari vom remarcă:

8) Diferite circulari ale Administrației și epistole către sâteni, publicate și în ziarele noastre.

9) Cultura albinelor, de Mariu Petrescu, fost subinspector silvic și în urmă inspector general agricol al Dobrogei. 1894 și 1899.

10) Noțiuni de economia vitelor, de V. S. Brezeanu, inspector în serviciul filocseric 1897 și 1898.

11) Cultura lucernei, de Corneliu Roman, chimist 1900.

12) Cultura plantelor de nutreț, de Dim. G. Ionescu, pomolog 1900.

13) Scrisori către plugari 1901 de Constantin Sandu, diarist și actualmente burstier al statului român pentru agronomia în Franca de sud etc. etc.

Vedem deci numeroase broșuri și opuri, care de care mai variate, cari toate intrinsec condiționează esențială de a fi ieftine. Să nu coste mult aici, să nu coste mult dincolo. Și ele pot să fie ieftine, căci 100—200 lei traducerilor, 4—6 lei pentru procurarea de cărți străine necesare, apoi tipărirea în masă, le face să fie erași ieftine. Însă, Cui prodest? Unde vom ajunge cu ele?

Un lucru este sigur, că aceste cărți la puțin le vor folosi, și că ele omorâ oricelorare originală serioasă. Când cei chie mați să aducă sacrificii materiale serioase pentru progresul agriculturii și îmbunătățirea stării sătenilor, se mulțumesc de a face concurența omienilor de specialitate și a sufoca orice inițiativă finală, apoi cum să ne așteptăm la progrese din partea celor fără de mijloc, ori dela concursul sătenilor înșiși?!

Despre valoarea intrinsecă a opurilor amintite, credem că este de prisos să mai vorbim, pentru a nu da loc la supărări și la personalități. Suntem convinși, că nici unul dintre d-nii autori de mai sus nu au pretențiunea de a fi specialiști și stăpâni pe materia ce-o tratează, basându-se pe experiența proprie mai îndelungată în materie. De sigur și densusii vor fi de acord, că eu totul altfel ar fi procedat ca omienii de meserie și multe cestiuni, cunoscându-le bine, ei le-ar espune astăzi altfel.

Noi drept să-o spunem, ne temem de omienii pe jumătate formați, de diletanți ca și de transcendentalisme. Autorul acestor rânduri a avut rara fericire să fiă examinat la agricultură de un silvicultor, de un inginer de poduri și șosele și de un chimist, și știe ce va să dică de a fi judecat de omienii neocompetenți în materie, cari nu prea cunosc nici obiectul în sine și nici greutățile lui, și prea ușor cad în oasul de a găsi pete în sôre și nod în papură, cum se dicte.

Esemple destule confirmă aceste observațiuni și din alte părți. Cutare este tri-

mis de consistoriul din X. pentru studiul pedagogiei, și fiind-că se înscriesese la o societate patriotică ca membru, unde când și când se discutau cestiuni sociale și economice, la întorcere în patriă debută când ca pedagog versat, când ca specialist în economie, și ani de zile întunecă mintea tinerimei și autorităților cu problemele sale economice, ce are să rezolve. În urma deselor nesuccese devenind în localitate imposibil, și-a strămutat domiciliul și a continuat meseria dublă de pedagog și agronom și în altă parte, solicitând când una, când alta. Luat de scurt la cestiunea de știință pură, chimie, etc. răspundea alandala cu cele 5 simțiri, și în special cu mirosul, care este mai greu de controlat.

Alții nepregătiți — der improvisați de ocazie, ca versați în diferite ramure și specialități, — în câte s'au încercat și îndelung, cu nici una n'au avut succes și mai pe toate le-au compromis. Au făcut însă și pe alții să perdă încrederea în valoarea și efectele salutare ale științei și profesiei, și desființarea serviciului ori postului a fost rezultatul.

Evident, că fără sacrificii serioase nu se pôte ajunge la ceva rezultat practic și mai cu seamă nu putem avea o literatură economică serioasă, care să fie la înălțimea produselor similare din limbile culte. Cine o să se sacrifice și să muncescă și spezeze ani de zile, când el nu are altă perspectivă, decât a obține 2—3 fl. premiu după oala de tipar, și tipărirea-o în contul și pe risicul său propriu să rămână cu ele apoi nevîndu-te, să nu aia cui le desface și cine să le citescă, publicul cetitor fiind dat de autorități cu marfă ieftină, și el să rămână încă și cu mari datorii asupra sa.

D-l Dr. Bărcianu are meritul de a fi arătat prin propunerea sa făcută la adunarea generală trecută a „Asociațiunei“ calea adevărului, pe care se pôte ajunge să avem bune Manuale și cărți de cetire pentru popor. Cele bune și aflate demne, cu unele mici modificări, apoi despărțite în broșuri material al bănilor să se traga în deșine de mii de exemplare, cari să se vândă pe un preț minim la popor și să aia și el folos după ele. Cărțile principale și de valoare economică mai mare ar trebui impuse tuturor comunelor să le procure la biserică și șole câte un exemplar două. Ba dacă ar abona fie-care bancă și societate de credit câte un exemplar două pe sēma ei (cari sunt vre-o 80 la număr) cum și cele 43 despărțiminte ale „Asociațiunei“ și reuniunile învățătoresci și ale preoților câte un exemplar, cu vre-o 4—500 exemplare abonate, s'ar puté încerca chiar înființarea unei Reviste economice săptămânale serioase, care să trateze toate cestiunile economice, ce privesc direct poporul nostru și ramurile sale de producțiune.

Ion de pe Văcarea.

Din străinătate.

Cestiunea Cretană. Corespondenții din Constantinopole al ziarului „Frankf. Zeitung“ susține în întregimea lor scriile despre afacerea cretană, și adaugă: Rusia și Franca au dat carte blanche prințului George. Franca a făcut acesta în urma espresiei dorințe a Rusiei, ér Rusia a fost înduplecată a-și da învoirea la anexiune prin intervenirea reginei Greciei cu ocaziunea ultimei ei călătorii în Rusia. Regina Greciei a fost sprijinită în planul ei și de către împărătesa văduvă. Rusia va trimite în Creta ca consul pe Derevitzki, unul din cei mai capabili funcționari ai ministeriului de esterne din Petersburg. Chiar și numai de aici reiese, că în Creta se vor petrece încurând lucruri mari.

Franca și Turcia. Din Paris se telegrafeza următoarele cu data de 2 Noemvris: Conflictul franco-turc nu e aplanat încă definitiv. Sultantul a recunoscut, cei drept, pretenșiunile Franciei și a promis, că le va implini, el n'a dat însă garanții cu privire la acesta. O divisiune a flotei franceze e pe drum spre epele turcesci. Divisiunea acesta, comandată de amiralul Cailhard, s'a separat în 1 Noemvrie de escadra din Mediterană, care s'a reîntors la Toulon. Pôrta cerc, ca divisiunea de marină franceză să fie revocată, ceea-ce însă guvernul francez nu va face, până când Sultantul nu va da garanții. S'a așteptă deci cu mare interes în Paris răspunsul Sultantului. Primul secretar al ambasadei otomane din Paris a vizitat d-lățeri pe ministru de esterne Delcassé și i-a comunicat oficial, că Sultantul va rezolva imediat afacerea Lorand, dacă esca tră franceză va fi retrasă. La acesta Delcassé a îndrumat pe consilierul de ambasadă Bapst din Constantinopole, să întrebe pe Sultant, ce fel de garanții oferă în privința împlinirii promisiunei. Astfel soluțiunea afacerii litigiu zace esclusiv în mâna Sultantului.

Din Serbia. În scupștina din Belgrad, radicalul independent Szivkovic a susținut, că este imposibil, ca poporul sêrbesc să permită ca tronul să trecă la femeii. El și-a espriinat bucuria, că Regele Alexandru a desmîșit, că locotenentul Lujuovic il va succeda la tron, — ceea-ce ar fi fost o insultă pentru țără, care n'ar permite acesta nici odată. Cestiunea succesiunei la tron este urgentă. Regele este ultimul vâstar al dinastiei Obrenovic. S'ar puté întâmpla — urmază deputatul — ca Regele Alexandru să moră tiner... și nu dea Dumnezeu. Din cauza acesta trebuie să fim pregătiți în cestiunea succesiunei la tron. Succesiunea tronului spaniol a dat nascere războiului franco-german de la 1870—1871. Austria, care ține sub dominația sa două treimi din poporul sêrb, consideră cestiunea succesiunei tronului sêrb-

wicz! Pecat de tine, ai puté fi un subrevisor strajnic, ești priceput la toate!“ Se înțelege, spune așa ceva unui nătărău, el nu te pricepe, ... mă piepten pe postul vosteru de notar. Un om de educație...

— Oho, oho! N'are să piară lumea!

— Lumea n'are să piară, der aveți să vă mășgăliți cărțile și actele ca cu laba găscii. Aveți s'o duceți în tiană, până când va începe să vă sară flôcele din cojoc.

Primarul începă să se scarpine în cefă.

— Dumneta tot-déuna ești gata să atac.

— Der de ce v'atți pus cu gura pe mine?

— Ei, să le lăsăm încurcate.

Er să facă liniște în cancelariă și nu se mai audia decât numai scârțitul condeiului, cum scriea primarul. În fine se întinse odată primarul, își șterse condeiul pe zăbun și dîse:

— Cu ajutorul lui Dumnezeu sunt gata.

— En cetesce, ce ai mășgălit pe hârtia.

— Deși oi fi mășgălit, der e scris tot ce trebuie.

— Ei bine, cetesce odată.

Primarul apucă hârtia cu amândouă mâinile și începă să cetescă.

„Cătră primarul comunei Sărăcenii. În numele tatălui, al fiului și al sfântului duch. Amin. Prefectul a poruncit să scrieți listele pentru miliție până la Sfânta Marie și din parochia Sfinției sale din Metrica și ale țeranilor noștri, cari sunt la voi, ca tăietorii de lemne, înțeles, și chiar pe tăietorii să-i trimiteți înainte de sfânta Marie, dacă a implinit opt-spre-dece ani, căci dacă nu faceți acesta, vă va pune pe carbuni strășnic, ceea ce'mi doresc mie și d-vôstră Amin“.

Onorabilul primar audise în fie-care Duminecă, că așa își termina preotul predica și gândia în sine, că o astfel de încheiere e neapărat de lipsă și se potrivește întru toate cu un stil oficios, ér Zolokiewicz isbucni într'un ris fără sfîșit.

— Așa-déră asta a fost? întrebă notarul.

— Dêcă nu-ți place scrie dumneta mai bine.

— De bună sēma o voi scrie eu,

căci ar fi o rușine pe întreaga comună Prostoventi.

Dicând acestea, se așeză Zolokiewicz la masa de scris, luă un condei, făcă câteva cercuri în aer cu condeiul, ca și cum și-ar lua avânt, și apoi începă să scrie repede. În scurtă vreme avizul fû gata, autorul își neteđi puțin pœrul și ceti precum urmază:

„Primarul comunei Prostoventi cătră, primarul comunei Sărăcenii!“

„După-ce listele pentru recruți, în urma ordinului mai înalt, trebuie scumpuse la cutare și cutare și a lunei acesteia anul curent, se face prin acesta cunoscut primarului din comuna Sărăcenii, ca să știe, să scotă matricula locuitorilor din Prostoventi dela oficiul parochial din Sărăcenii și să o trimetă urgent comunei Prostoventi. De asemenea să se facă ca toți locuitorii acestei comune, cari de present se găsesc la muncă în Sărăcenii, să se pôtă presenta la timpul hotărit“.

Primarul asculta de par'că sta să mănânce fie-care vorbă, se însenină la față și se simțea pœtruns în suflet, ca și cum ar asculta ceva în biserică. Cum i-se pă-

reau lui toate frumoșe, sêrbătoresci și oficioșe din cap până în sfîșit, ca de pildă espresiunea: „în urma ordinului mai înalt se face cunoscut, ca să știe, să se pôtă presenta la timpul hotărit“. Primarul avea un respect grôznic față de hârtiile notarului și necazul lui cel mai mare era, că nu puté învêța, să le facă singur și se împedeca la scris chiar dēcă-și da totă silința. Notarul își astuia lui, Zolokiewicz, îi curgeau struna din condei și făcea nisce hârtii, că nici la suprefectură nu se puteau face mai bine. Acum mai trebuia să se afume sigilul comunei, să se pună pe hârtia, care împodobia masa, și mai mult nimic!

— Intr'adevăr un cap — rămâne tot cap — grăi primarul.

— Ei — dîse Zolokiewicz potolit — nu înzadar mă numesc scriitor, așa-déră unu care scrie cărți.

— Va să dică Dumneta scriș și cărți?

— Mai întrebați, ca cum n'atți scri, cine scrie cărțile comunale?

— Ai dreptat — adause primarul și apoi continuă: — listele au să sosescă la noi cât ai da în palme.

besc, ca interesându-o în mod direct. Austria va face tot posibilul, pentru-ca soluținea acestei chestiuni să fie contrară adevăratelor interese ale poporului sârbesc. Pentru acesta parlamentul nostru — urmând deputatul — trebuie să rezolveze în curând chestiunea. Szivkovic regretă, că a venit prea târziu împăcarea Sârbiei cu Muntenegrul, deore-ce e cu putință, ca aceste două țări să formeze în viitor un singur stat. Deputatul critică în mod viu procesul făcut pentru atentatul contra lui Milan și în care el însuși a fost condamnat la 20 ani închisoare. Szivkovic încheie dând a-se înțelege, ca viitorul Rege al Serbiei va fi prințul Muntenegrului.

SCRIRILE DILEI.

— 22 Octomvrie v.

Italianii din Austria cer universitate. Am amintit deja de demonstrațiunile, ce s'au pus la cale la universitatea din Innsbruck în potriiva profesorului *Menestrina*, care s'a încercat să-și începă cursurile în limba italiană și n'a reușit din cauza tumultului provocat de studenții germani. Demonstrațiile s'au repetat și la a doua și la a treia încercare. — De altă parte studenții italieni din Viena au făcut și ei o demonstrațiune în aula universității și în fața parlamentului, unde s'a făcut în ziua de 31 Oct. o mare aglomerație de oameni. Studenții au demonstrat contra guvernului, care nu vră să înființeze universitate italiană în Triest. Deputații italieni, cari veniu la parlament, au fost primiți cu strigăte de „Evviva”. A trebuit să intervină poliția și un student italian a fost arestat. În sera acelei zile a avut loc o întrunire la „*Circolo accademico italiano*”, unde s'a votat următoarea rezoluțiune: „Motivul demonstrațiilor este refuzarea înființării unei universități italiene în Triest, care singură ar mulțumi dorințele celor 800.000 de conștienți din Austria, deore-ce utraquisarea universităților germane este nefolositoare și ofere pricină la certuri”.

Avansări în armata comună. Cu prima Noemvrie au fost înaintați în armata comună între alții și următorii Români: *Locotenent-colonel*: maiorii *Vincentiu Visoia* în reg. 22 de inf., *Dionisiu Aldea* alias *Popa de Comana-inferioară* în reg. 65 și *Stefan Bogat* în reg. 64 de inf. *De maiori*: capitani de clasa I *Iosif Glogariu* în reg. 81, *George Petrovan* în reg. 52, *Daniel Bădescu* în reg. 5 de inf. și *Elia Popist* în reg. 35 de art. *De căpitan de clasa I*: căpitanul de clasa a II-a *Corneliu Paphzy* în reg. 59 de inf. *De căpitani de clasa a II-a*: prim-locotenenții: *Romul Moga* în reg. 31, *Alexandru Bob* în reg. 63 și *Victor Rus* în reg. 5 de inf. *De prim-locotenenți*: locotenenții: *Adrian Roman* în bat. 7 de pioneri, *Arcadiu cav. de Greoul* în

reg. 98, *Emiliu Chezan* în reg. 66, *Traian Cioban* în bat. 13 de pioneri, *Ioan Cazan* în bat. 16 de vânători, *Alexandru Vladu* în reg. 87, *Ioan Morariu* în reg. 7 și *Alexandru Nemeș* în reg. 81 de inf. *De locotenenți*: locotenenții de ofițeri: *Iuliu Pleban* în reg. 14, *Ervin Fantau* în reg. 11, *Sabin Flora* în reg. 41, *Octavian Popavan* în reg. 37, *Victor Domșa* în reg. 61, *Savu Ianoș* în reg. 5, *Victor cav. Balașon* în reg. 102, *Vasilu Popițan* în reg. 31, *Iosif Hanula* în reg. 85, *Rudolf Petru* în reg. 12, *Virgiliu Madincea* în reg. 59, *Elia Obsenar* în reg. 66, *Ovidiu Gerasim* în reg. 50 și *Bartolomeu Șinlariu* în reg. 6 de inf.

La cavaleria: *Alexandru Aldea* de prim-locotenent în reg. 12 de ulani și *Nicolau Cindru* în reg. 4 de ulani.

La artileria: de căpitan de clasa I. *Antoniu Pop* în reg. 8. *De prim locotenent*: *Petru Jucu* în reg. 21.

In corpul sanitar: prim-locotenentul *Camil Hamsa* în desp. 2.

In rezervă: locotenent: *Mircea Sorreson* în reg. 6, *Piu Trevian* în reg. 97 de inf. și *Albert Schiau* în reg. 36 de art.

In statul preotesc: De protopop gr.-cat. *Demetriu Pop* în districtul Sibiului.

In statul medicilor: De medic superior de stab clasa a II-a *Dr. Iuliu Mureșan*, ca șef al spitalului de garuisonă din Cernăuți (Bucovina).

In statul oficialilor militari: de consultant de contabilitate *Vincentiu Peiscu* atașat în ministerul de război. *De oficial de contabilitate clasa III-a*: *Ioan Lugojan* la intendanțura de diviziune Nr. 7 și *de oficial de registratură clasa a III-a*: *Ioan Craiovan* atașat în ministerul de război în Viena.

Necrolog. Din Viena am primit trista scire, că *Traian Mureșianu*, fratele cel mai mic al proprietarului fâieii noastre, a încetat din viață erl în urma unei scurte suferințe pneumo-pleurită. Decedatul a fost absolut al academeii de sculptură din München. Ca sculptor are câte va lucrări remarcabile. Intre altele un foarte succes bust în relief al lui *Avram Iancu*, după o fotografie dela 1850. Busturile lui *Andrei* și *Iacob Mureșianu*, etc. În anii din urmă, posedând o voce bună de bariton, *Traian Mureșianu* s'a dedicat și artei musicale. El s'a stins încă tânăr în eratea vîguroasă de 36 de ani. Regretând aduce această dureră pierdere, adresăm fraților și surorilor răposatului sincerile noastre condolențe.

Pentru masa studenților români din Brașov. Din prilejul aniversării de 10 ani dela mărtea mult regretatului *Moise Branice*, fost protopretor în Mierourea, *membrii familiei scumpului defunct* au contribuit pentru masa studenților din Brașov 50 cor. întru pomenirea și eterna odihnă a neuitatului lor: părinte, conș și socru. Fi-ă-i memoria eternă și în veci binecuvân-

tată! Pentru același scop a binevoit a dăru și d-na *Paulina Rădulescu* din Lugoși sumă de 10 corone. — *Diracțiunea școlilor medii gr. or. române.*

Sfințirea gimnasiunului catolic din Brașov. Duminecă s'a îndeplinit actul sfințirii noului edificiu al gimnasiunului catolic din localitate. La această solemnitate a venit însuși episcopul conte *Majlath*. După sfințire la orele 11^{3/4} s'a ținut în sala de gimnastică un matineu artistico-literar de către elevii societății „*St. Emerio*”. La acest matineu a asistat episcopul, fișpanul conte *Lazar*, vice-șpanul *Iekel*, primarul orașului, profesorul de universitate *Szamosi* din Cluși, ca reprezentant al statului catolic, părintele *Dr. Czobor*, profesor de arheologie la universitatea din Budapesta. La orele 2 p. m. s'a dat un banchet în sala hotelului „*Europa*”. La acest banchet s'au pronunțat o mulțime de toaste

Protestanții ungruri pentru Buri. În ziua de 31 Octomvrie, pe care protestanții o serbeză ca pe o zi de mare însemnătate pentru reformațiune, 600 de predicatori protestați din Ungaria în frunte cu superintendenții lor au adresat regelui Angliei o petiție, în care în numele protestantismului apelază la sentimentele de umanitate ale regelui și cer încetarea crudelului război întreprins în potriiva Burilor.

Societatea de lectură „Ioan Popasu” a elevilor dela institutul teologic-pedagogic gr.-or. român din Caransebeș s'a constituit în 7 Oct. st. v. 1901 în următorul mod: Președinte: d-l *Dr. George Dragomir*, profesor de teologie; vice-președ.: *Ioan Tăutu* teol. c. III; notar I: *Cornelie Biro* teol. c. III; notar II-lea: *Ioan Terfaloga* ped. c. IV; bibliotecar: *Fortunat Mureșan* teol. c. II; cassar: *Pavel Popescu* teol. c. II; controlor: *George Dragoi* ped. c. IV; vice-bibliotecar: *Miron Popovic* ped. c. III. În comitet s'au ales: *Traian Căltun* teol. c. III; *Moise Mateoni* teol. c. III; *Ioan Oveșea* teol. c. II; *Fortunat Mureșan* teol. c. II; *Ioan Andreescu* teol. c. I; *Valeriu Blajovan* teol. c. I; *Constantin Petra* ped. c. IV; *Ioan Măria* ped. c. III; *Pavel Bogolevic* ped. c. II și *George Secoșan* ped. c. I.

Numire de profesori. În învățământul secundar din România au fost numiți cu titlul provisoriu următorii domni, originari din Transilvania și cu studiile secundare, unii chiar și cu cele superioare făcute aici la noi: *Simion Măndrescu*, din Ripa-de-jos, profesor de limba germană la liceul național din Iași, *Pavel Sfinț*, din districtul Năsăudului, profesor de limba germană la gimnasiunul din Târgoviște, *Cornel Gușăilă* din Poșorta, profesor de geografă la liceul din Brăila, *Alex. Densușianu* din Densuș, profesor de geografă la școala comercială de gradul II din Galați.

Cununia. D-l *Valeriu Cosma* și d-șora *Aneta I. Ripescu*, își vor celebra cununia religioasă în 28 Oct. (10 Noemvrie) la orele 12 din zi în biserica gr.-or. din *Tohanul nou*.

Defraudare. Comptabilul al doilea al casei de economii din Muncaci, cu numele *Iaros Iozsef*, defraudând suma de 21,650 corone în hârtii de valoare, a fugit, probabil în America.

Atentat cu ocașiunea unui concert. În sala „*Odeon*” din München s'a ținut în sera de 1 Noemvrie un concert. De-odată se aude o împușcătură. Un sculptor cu numele *Hoffmann* a descărcat un revolver nu se știe asupra cui, n'a nimerit însă pe nimeni. După acesta s'a sinucis și el cu un glouț. Poliția n'a putut descooperi până acuma, decât a'ăta, că *Hoffmann* era anarchist.

Menagerie. Măne, Marți, la cererea publicului se va reprezenta la menageria lui *Koczka* *venetoreu de lei*.

Războiul din Africa-de-Sud.

Noua victorie a Burilor.

Scirile sosite din Africa-de-Sud vestesc erași o victorie a Burilor, în apropie-

rea orașului *Bethel* din Transvaal, *Burii* au nimicit o brigadă engleză, care forma ariergarda colonei lui *Benson* și care, pe cum se pare, era în retragere spre *Johanesburg*. Colona acesta înoc făcea parte din armata engleză, care voia să prindă pe *Botha* în munții sudici ai Transvaalului.

Despre acest nou desastru al Englezilor lord *Kitchener* telegrafiază următoarele:

„*Tocmai acum primesc școirea despre un atac violent, îndreptat în contra ariergardei colonei lui Benson spre nord dela Bethel, lângă Beukenlaagte. Inimicul, care avea cam 1000 de oameni, a luat tunurile ariergardei. Cred, că pierderile noastre sunt mari. Colonelul Benson a murit în urmăririlor, ce le-a primit*”.

O altă telegramă a lui *Kitchener* spune:

„*Colonelul Barter (bur)* a ajuns des de dimineță colona lui *Benson*, fără a fi întâmpinat rezistență. Afară de *Benson* au căzut: 8 ofițeri și 58 soldați, au fost răniți 13 ofițeri și 150 soldați. Lupta s'a dat din distanțe foarte mici și cu mare înverșunare din ambele părți”.

Etă acum, ce spune o telegramă din Londra:

Trupa lui Smuts a nimicit total în 31 Octomvrie brigada lui Benson. Întraga brigadă s'au cădută, s'au fost prinsă. Burii au luat dela Englezii 2 tunuri, 700 pușci, 6 cară cu munițiuni și proviziuni estra-ordinar de multe. Lupta a fost scurtă, dăr foarte violentă. Burii au pușcat din locuri ascunse și pierderile lor sunt neînsemnate. Englezii, cari n'au putut rezista focului inimicilor al Burilor, peste o jumătate de ceas au ridicat stindardul alb și mâinile. Toți ofițerii colonei engleze au cădută s'au fost răniți. Mai mult de 500 soldați au fost prinși”.

Școirea desastrului a produs mare agitație în Londra, mai ales că victoria Burilor raportată la *Bethel* este una din cele mai însemnate victorii, ce le au avut în timpul din urmă. Ea a nimicit cu totul speranța optimistă, că războiului i-se va face în curând capăt. Afară de două, toate diarele londoneze sunt de părere, că lupta dela *Bethel* e un tablou trist al situațiunii în Africa-de-Sud.

NECROLOG. Subscriși cu inima întristată aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoșcitorilor, cumcă mult iubită și neuitată noastră mamă, soră și bunică *Elena Orbonas n. Radu*, văduvă de jude de tablă, în al 85-lea an al etății și al 36-lea an al văduviei, provădută cu sfințele sacramente, și-a dat sufletul în mâinile creatorului Vieții în 1 Noembrie la 3 ore dimineța.

Rămășițele părintesci ale scumpiei defuncte s'au așădat spre odihnă eternă Duminecă în 3 Noembrie la 2 ore p. m. în cimitierul gr. cat. din Reghin.

Dr. Vasile Pap jude de tablă, *Vasile Pap* jude de tablă funcț. jude de cerc: ca gineri; *Amalia măr. Dr. Vasile Pap*, *Aurelia măr. Vasile Pap*: ca fiice; *Eugenia Pap măr. Dr. Clemente Barbu* și copii. *Elena Marinovicu n. Muntean* și copii, *Alexandru Muntean*, *Polixena Muntean*, *Elvira Pap*, *Victor Pap*: ca nepoți și strănepoți.

POSTA REDACȚIUNELI.

P. O. R. „*Cum era odinioară?*” a apărut la institutul tipografic „*Minerva*” (Str. Isvor) București. Prețul 3 lei. Se pôte procura prin orice librărie.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Biuroul avocaților asociați.

C. Rădulescu,

fost procuror și judecător de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovic,

doctor în drept, fost magistrat,

se angajază a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din România, procese de orice natură, esecutării de hotăriri și creanțe.

București strada Sămărdan 53.

— Să aveți grije să nu vă scape vr'un șirengar.

— Nicl Dumneșeu nu-i mai scapă.

— Vrău să vă spun numai, că prefectul se plânge mult de stricații din Proștoveni, cum îi numesce el. Dice că pășesc numai cărciumile. Se vorbesce peste tot, că *Burak* nu-i scie ține în frâu, vina cade pe el.

— Sciu eu — răspunse primarul — tôte se aruncă în spatele mele. Când *Rosalia* lui *Schmidt* a născut un copil, i-au dat dela judecată vr-o douăzeci și cinci, ca să învețe minte și să scie a doua oră, că așa ceva nu se cuvine unei fete nemăritate. Cine a dat porunca acesta? Eu? Eu nu... a dat'o judecata. Ce-mi pasă mie dacă tôte fetele să lăuzesc. Domnii dela judecată poruncesc și apoi vina cade tot pe mine.

În clipa acesta vaca de afară se isbi cu așa furie de părete, încât se cutremură tôte cancelaria. Primarul strigă infuriat:

— Hei! Măncate-ar lupii...

Notarul, care până acum se afla încă la masa de scris, începă să se uite erăși în oglindă.

— Bine vi-se întâmplă, dise el. De ce nu-i țineți în frâu. Beția are să aducă mare pacoste în comuna noastră. O oia răioasă umple tôte țurma; este în sat un om stricat de tot care, stă în fruntea lor, care-i ispitesce și-i mână pe toți în cărciumă.

— Drept spunend, n'am ideie să fiă așa beții la noi; cine a obosit de munca grea în câmp, trebuie să se răsbune, să-și stîmpere setea.

— Eu numai una dic, că dacă ne scăpăm din sat de *Rizepa*, are să fiă liniște în comună.

— Apoi bine, ce să-i fac, să-l sugrum?

— Ba nu. Tocmai acum e recrutare, fi scriem în listă, trage sorți și mai mult nimic!

— El e înșurat, are și un băiețel de un an.

— Da cine are să scie de așa ceva? N'are să se răsvrătescă, cui să se jeluiescă și apoi în cele din urmă, cine are să-l asculte? Pe timpul recrutării, domnii au să se ocupe cu alte lucruri.

(Va urma).

Cursul losurilor private
din 31 Oct. 1901.

	cump.	vînde
Basilica	15.80	16.60
Credit	400.60	402.05
Clary 40 fl. m.	154.—	153.—
Navig. pe Dunăre.	—	—
Insbruck	83.—	87.—
Krakau	75.—	77.—
Laibach	65.—	69.—
Buda	—	—
Pa'ffy	168.—	175.—
Crucea roșie austriacă	170.—	173.—
" " ung.	48.—	49.—
" " ital.	23.50	25.—
Rudolf	55.—	60.—
Salm	235.—	240.—
Salzburg	79.—	81.—
St. Genois	265.—	275.—
Stanislau	—	—
Trientine 4 1/2% 100 m. c.	403.—	405.—
" 4% 50	30.—	32.50
Waldstein	55.—	56.—
" de 10 franci	22.50	24.50
Banca h. ung. 4%	—	—

Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. 118.75
Bonuri rurale ungare 4% 92.85
Bonuri rurale croate-slavone 93.30
Impr. ung. cu premii 178.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin . 143.75
Renta de argint austr. 98.50
Renta de hârtie austr. 98.35
Renta de aur austr. 118.65
Losuri din 1860. . . . . 138.85
Acții de-ale Băncii austro-ungară . 15.93
Acții de-ale Băncii ung. de credit. 634.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit. 618.50
Napoleondori. 19.03
Mărci imperiale germane 117.15
London vista 239.07 1/2
Paris vista 95.22 1/2
Rente de corone austr. 4% 95.50
Note italiene 92.55

Ruble Rusesci Cump. 2.54 Vînd. 2.56
Mărci germane Cump. — Vînd. —
Lire turcesci Cump. 21.40 Vînd. —
Scris. fonc. Albina 5% 100 Vînd. 101

De cătră o casă de agentură și comission din România se caută

UN VOIAJOR,

de preferință Român, în vîrstă de 25 până la 30 ani, care a absolvat școala comercială și care s'ar fi fost într-o casă de agentură și comission, s'eu într'un magazin de țerărie s'eu coloniale.

Se cere, ca pe lângă limba română, se cunoscă și limba germană și franceză, s'eu cel puțin germană, s'eu liber de armată și prezentabil și s'eu dispună de certificate bune de absolvarea școalei și de practica făcută.

S'eu adresa sub „Voiajor” la redacția acestui diar.

2--4(306)

Cursul la bursa din Viena.

Din 2 Novembre n. 1901.

Renta ung. de aur 4% 118.40
Renta de corone ung. 4% . . . . . 93.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% . 111.15
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2% 99.30

Cursul pieței Brașov.

Din 4 Novembre n. 1901.

Bancnota rom. Cump. 18.96 Vînd. 19.—
Argint român. Cump. 18.60 Vînd. 18.70
Napoleond'ori. Cump. 19.— Vînd. 19.04
Galbeni Cump. 13.20 Vînd. 13.30

Convocare.

În numele „asociațiunii centrale din țeră” are onore „Asociațiunea brașovă de pielărie” a conchema pe toți meseriașii de sine stătătorii la o

Adunare constituitoare, ce se va ține **Joi în 7 Novembre,** c. la 9 ore a. m. în sala de ședință a sfatului pentru înființarea unei asociațiunii de credit în Brașov.

Diracțiunea.

La prea Înaltă poruncă a Majest. Sale c. și r. Apostolice.

XXXIV. LOTERIE DE STAT C. R.

pentru scopuri de binefaceri civile a Monarchiei de dincolo.

Acesta Loterie de bani, unică în Austria legal concesionată, constă din **16,404** câștiguri în bani gata, cu suma totală de **442,900 Corone.**

Câștigul principal este de **200,000 Cor. bani gata.**

Tragerea urmază fără amênare în 12 Decemvre 1901.

Un los costă 4 Corone.

Losuri se capătă la despărțământul Loteriei de stat în Viena, III, Vortere Zollamtsstrasse 7, la colectanții de loterii, trafici, la oficiile de dare, poște, telegraf, căi f-ate, case de schimb etc. — Planul loteriei pentru comperători gratis.

Losurile se trimit franco.

Diracțiunea Loteriei c. r.
Secția Loteriei de stat.

2—10 (304)

Dinaintea Porții Vămiî în Brașov
se află cea mai mare și veche

MENAGERIE

din Europa centrală, fondată în anul 1867, de **ANTON KOCZKA și FIU.**

La cererea unanimă se va da a 2-a ôră Marți în 5 Novembre a. c. la 7 1/2 ôre s'era

o dovadă de cel mai mare curaj din timpurile nôstre **vênătore asupra Leilor selbatici în Brașov.**

Debutul d-lui **C. W. Kratochwil,** curagiosului îmblânditor de lei, ca vênător de lei. Vênătore de lei se face în astfel de mod, că se dă drumul în manegiul de fier la 2 grupe de 4 lei, cari nici odată n'a fost în contact unii cu alții.

500 corone plătim aceluia, care ar mai fi v'edut undeva astfel de vênătore de lei, întreprinsă s'fară de d-l Kratochwil.

Prețurile locurilor pentru espositura Zoologică: Locul I. cor. 1, Locul II. bani 60, locul III. bani 40. — Militarii dela serget în jos, gendarmii, finanții și copii sub 10 ani, plătesc jumătate.

Spre atențiune. La 4 ôre p. m. reprezentanții pentru școli. S'era la 7 1/2 ôre pentru militarii. — Școlile care încă nu au vizitat încă menageria, se fac atente la acesta.

Noroc deosebit!

au avut în loteria trecută acei posesori de

LOSURÎ de CLASĂ

cari și le-au procurat direct din colectura nôstră. Cu losurile vîndute prin noi s'au făcut multe **câștiguri principale,** à 30.000, à 5.00, à 2.000, à 1000, à 500 corone etc. etc. În total **Opt-sute-trei-deci-și-patru mii Corone.**

Deja în 21 Novembre st. nou începe prima tragere a loteriei a IX-a de clasă.

Conform planului din

100,000 de losuri se trag 50,000 câștiguri

prin urmare tot al 2-lea Los câștigă!

Losuri originale: { întregi à K 12   jumătăți à K 6   sferturi à K 3   optimi à K 1.50

Se capătă în mare alegere la

JACOB L. ADLER & FRATELE
societate de bancă în comandită. BRAȘOV.

Comandele din afară le efectuim prompt. Câștigurile le plătim fără nici o detragere și sub cea mai mare discrețiune.